

Havets reningsverk

Blåmuslor liksom många andra djur i havet, sitter fast på botten större delen av sitt vuxna liv. Hur fångar de då sin mat?

Gör ett experiment för att svara på detta.

Detta behövs:

2-4 levande blåmuslor. Förvara dem i saltvatten i kylskåp till de ska användas.

3-5 teskedar pulver av nyponsoppa.

2 glasburkar.

3-4 deciliter saltvatten av bra kvalitet.

Gör så här:

1. Blanda nyponpulvret i havsvattnet. Häll blandningen i glasburkarna.

2. Lägg blåmuslorna i en av burkarna, den andra burken är kontrollburk. Det kan vara bra att göra mer än en burk med muslor för att vara säker på att det fungerar; då behöver man mer muslor, vatten och pulver. Ha en vit bakgrund till burkarna så är det enklare att se förändringen.

3. Låt burkarna stå helt ostörda och inte i solsken. Blåmuslor är lite blyga djur. Se vad som hänt efter en timme.

Passa även på att studera musslorna när de filtrerar. Studera de två öppningarna, det större som är inströmningsöppning och den mindre som är utströmningsöppning. Kanske tar någon mussla ut sin fot för att förflytta sig eller för att fästa sig fast med hjälp av byssustrådarna. Var försiktiga, blåmusslor är lite blyga och rörelser gör att de stänger skalen igen.

Undersök vidare...

Man kan testa några fler vanliga djur i havet, t.ex. strandsnäckor, krabbor och sandräkor, parallellt med musslorna och försöka att avgöra om någon av dessa också är "filtrerare". Om man kommer fram till att de inte filtrerar kan man gå vidare och studera deras sätt att fånga föda och vad de äter.

Man kan be eleverna fundera på varför det inte finns några filtrerande (och fastsittande) djur på landbacken. Vad är det för skillnad på land och hav som gör att så många djur kan sitta fast hela det vuxna livet när de lever i vatten, men att detta inte fungerar på land?

Det närmast vi kan komma på land är nog spindlar och deras nät?

(Många av havets fastsittande djur är fritt simmande larver som "barn". De är då s.k. plankton och sprids med havsströmmarna.)